Nro 36.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

z Wilna *22. Stycznia / 2. Lutego* **Roku 1799. w Sobotę.**

z Petersburga $\frac{11}{22}$. Stycznia.

Regimentu muszkietyerow Rimsko Korsakowa Półkownik Dreksel naznacza się onego Kommandorem. Półkownik Łabanow muszkietyerskiego regimentu Samarina 1; Półkownik Xiąże Gorczakow półku Kirassyerow Friderici. Generał-Lieutenant Baron Arakczeiew naznaczony Kommendantem gwardyiskiego batalionu artilleryi, iako też całey artilleryi Inspektorem, na mieyscu Generała Lieutenanta Czeliszczewa, który zostaie tylko przy Szefowstwie batalionu swoiego.

Artilleryi Generał-Lieutenant Euler i Bazin, Generał Maior Brimmer, i Półkownik Bibikow uwalniaią się od służby. Znayduiący się w Collegium woiennym Generał-Maiorowie: Chruszczow i Lipniahow otrzymali rangę Generała-Lieutenanta. Leibgwardyi artilleryiskiego batalionu Półkownik Siwers został Generał-Maiorem, naznaczony Szefem batalionu artilleryi Eulera.

Otrzymali rangę Półkownikow Podpółwnicy: regimentu muszkietyerow Tirtowa Eredichin; świty JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Wistickoy 2; woyska Dońskiego Czernożubow 3; od Inżenierow Bechli. Oddalony dawniey od służby Półkownik Wulf, znowu do niey przyięty, umieszcza się w Leibhuzarskim półku. Uwalniaią się od służby: batalionu Artilleryi Czeliszczewa Półkownik Kocarew; batalionu Wilde Kronman, ostatni z rangą Generał-Maiora.

Półku Kirassyerow Xcia Ramodanowskiego Ładiżeńskiego Półkownik Kuris na własną prośbę uwolniony od służby, w nadgrodę otrzymał stopień Aktualnego Stanu Konsiliarza, Półku dragonii Lwowa 2. Półkownik Bezobrazow, naznaczony onego Kommandorem. JEGO IMPERATORSKA MOSC oświadczyć raczył ukontentowanie swoie Generałowi Kawaleryi Numsen i Generałowi-Lieutenantowi Bardakow za przyprowadzenie półkow swoich do należytego porządku.

Generał-Maior Kronman przyięty do służby, doglądać będzie fabryki prochowey w S. Petersburgu. Uwolnionym od służby Generał-Lieutenantom: Euler i Bazin, iako też Generał-Maiorowi Brimmer dana pensya połowy gaży dawnieyszey. Znayduiący się przy Collegium woiennym Generał-Maior Aksakow otrzymał rangę Generała-Lieutenanta. Generał-Lieutenant Kotłubickoy umieszczony w batalionie artilleryiskim Leibgwardyi.

Garnizonowego regimentu Xcia Wiaziemskiego Półkownik Kobl został Generał-Maiorem, Kommendantem w Caricinie, i Szefem regimentu garnizonowego pod swoim imieniem. Regimentu grenadyerow Sakena 1. Podpółkownik Garin Półkownikiem. Generał-Lieutenant Ceddelman uwolniony od służby. Przyięty do niey, i w armii umieszczony Generał-Lieutenant Margrabia d' Autichamp.

Leibgwardyi Preobrażeńskiey Półkownik Xiąże Urusow otrzymał rangę Generał-Maiora, Kommendanta w Astrachanie, i Szefa regimentu garnizonowego pod swoim imieniem. Bywszy zaś Kommendant Astrachański Generał-Maior Talizin uwolniony od służby. Regimentu Muszkietyerow Leitnera Podpółkownik Kononowicz został Półkownikiem. Przyięty do służby Generał-Maior Xiąże Gorczakow odzyskał starszeństwo i umieszczony iest w Collegium woiennym.

Wice-Prezydent Collegium manufaktur Stanu Konsiliarz Sewerin otrzymał stopień aktualnego Stanu Konsiliarza. Orderem S. Anny zaszczyceni zostali: 1. Klassy: Tayny Konsiliarz i Aktualny Kammerher Petrowo-Sołowowo. 2. Klassy: Estlandzki Gubernator Langel; Aktualni Stanu Konsiliarze: Xiąże Galiczin, Sołtykow, Demidow i Kancellaryi Konsiliarz Kalinin.

Za naywyższym roskazem Generał-Prokuror donosi niżey wyrażonym osobom, że prośby ich do Tronu podane nie zostały przyiętemi.

Szlachcicowi Mitarnawskiemu, który

prosił o rozsądzenie sprawy iego z rozmaitemi osobami, i zasłonę od uciążliwości Sądu Ziemskiego Nowogródzkiego odpowiedziano, ażeby stawał w sądowych mieyscach w których ma sprawę, ta albowiem przez niestanność iego iest przedłużona.

Mińskiey Gubernii Powiatu Pińskiego obywatelowi Onufremu Godebskiemu skarżącemu się na brata, Polskiego Dworu Szambelana Wincentego Godebskiego, o złe sprawowanie nad nim opieki, odpowiedziano, ażeby szukał sprawiedliwości w mieyscach sądowych, porządkiem na to w prawie przepisanym.

Wypis z rapportow d. 5. Stycznia odebranych, od Wice-Admirała Uszakowa.

23. Pazdziernika wyspę Cephalonia, bez żadnego odporu zabrała diwizya woysk Rossyiskich i Tureckich, pod Kommendą flotty Kapitana drugiey rangi Poskoczina. W dwóch twierdzach, Asso i Salame, iako też na batteryi Ponta Santona przy porcie usypaney, wzięto w niewolę 197. Francuzow, między temi 10. Officyerow. Znaleziono 4. moździerze, tyleż armat spiżowych, żelaznych 44.

Po zaięciu woyskiem Rossyiskim i Tureckim wyspy S. Maure, ustąpili Francuzi do twierdzy, stoiącey na bardzo wygodnym mieyscu ku obronie. Maiąc dość Altilleryi i woiennych zapasów, czynili odpor silny, daiąc ognia do batteryi od Rossyan i Turkow usypanych na brzegu. Ale widząc gotowość do szturmu, weszli w umowę z kommenderuiącym flotty Kapitanem 1 rangi Sieniawinem.

Ten więc zaioł twierdzę 5 Listopada. Garnizon z którego podcząs attaku 34 zabito, 43 raniono, poszedł w niewolę. W twierdzy znaleziono 2 moździerze, 18 armat spiżowych, 37 żelaznych, 617 sztuk broni, 13 pistoletow, prochu 159 pudow, bomb 524, kul rozmaitego kalibru 10 tysięcy 109, żywności dla całego garnizonu na dni 27.

JEGO JMPERATORSKA MOSC kommenderuiącego diwizyą flotty Kapitana 1 rangi Sieniawina, i 2 rangi Poskoczina w nadgrodę za wzięcie wyspy S. Maure zaszczycić raczył orderem S. Anny 2 klassy. Już zaś Kapitan 2 rangi Graf Woinowicz, Kapitan Briczew, Kapitan Lieutenant Sawicki, Litwinow, i Spiro-Riczardopuło, artilleryi Porucznicy: Tumaszewski, Chudiakow, i Glez otrzymali tenże order 3 klassy; wielu innym Officyerow oświadczono ukontentowanie.

z Wiednia 16 Stycznia.

Dzisieysza Dworska Gazeta zawiera w sobie smutną wiadomość ze Włoch odebraną, o niewczesnym zgonie kommenderuiącego armią Austryacką w Prowincyach dawniey Weneckich Xiążęcia Fryderyka d' Orange. Narodzony r 1774, pod czas ostatniey woyny w Niderlandzie z honorem stawał na czele woysk Hollenderskich. Nakoniec r. 1796 wielkich talentow i nadziei młodzieniec wszedł wsłużbę Cesarza Jmci; kilko miesiącami przed śmiercią otrzymał rangę Generała artilleryi, i naywyższą kommendę we Włoszech.

Ostatnie listy z kraiu Tureckiego donoszą, że buntownik Passwan Oglou utrzymuie się ieszcze w zabraney przezeń części kraiu Wołoskiego. Rozumiano w pierwiastkach, iż Bojarowie umyślili przeciąć rokoszanom żywności dowoz. Lecz Basza 24 w areszt wziętych do siebie zprowadzić kazawszy, dał do wyboru, śmierć rychłą ponieść, albo też dostarczać wszystko za pieniądze gotowe.

Łatwo zgadnąć co się potym stało. Na niczym odtąd nie zbywa Passwanowi. Zeby zaś odioł wszelką wątpliwość, millon piastrow dał w depozyt. Z iego roskazu w Nissa i mieyscach okolicznych ryż wykupiono. Zatrudnia się teraz pomnożeniem woyska, chcąc nową zagaić kampanią. Powiadaią niektórzy że Porta, nowe i bardzo pożyteczne warunki podała do ugody.

Jeżeli one przyimie, od czego nie iest dalekim, wkrótce podobno zupełna spokoyność kraiowi przywrócona będzie. Na końcu Grudnia do Haremu Belgradzkiego Baszy przybyło 50 kobiet pod konwoiem 50 żołnierzy z korpusu Passwana, przez co, iak powiadali, buntownik dać chciał Mustafie dowod przyiazni i szacunku.

Roskazano mieć w gotowości wiele poiazdow, do przyszłey podróży, którą Arcy-Xiąże Józef Królestwa Węgierskiego Palatinus ma przedsięwziąć do Petersburga; bierze z sobą Generała Lieutenanta Xcia Karola d' Aversberg, Generała Grune, Szambellana Hrabię Kollonitz, dwóch Adiutantow, i Dwór bardzo liczny. Powiadaią iż nie mieszkaiąc w Państwach Austryackich nastąpi wybor rekrutow.

Mocą nowego ediktu, wszystkich Grisonow rodowitych uwolniono od przepisu zakazuiącego odnawiać obligacye bankowe i wypłacać procenta właścicielom osiadłym w obcych kraiach.

z Brünn 30 Grudnia z Gazety S. Petersburgskiey.

Cesarz Jmć i Cesarzowa Jmść z Arcy Xiążęciem Palatinem Węgierskim tu przybyli d. 27 o godzinie 2 z południa, chcąc oglądać woysko posiłkowe Rossyiskie znayduiące się w naszych okolicach. Tegoż dnia Generał Jnfanteryi Rosenberg, pomienionych woysk Kommendant, ze wszystkiemi Generałami prezentowani byli J.C.M. D. 28 o 10 z rana, Cesarz Jmć z Arcy-Xciem Pa-

latinem, Xciem Albertem Saskim, Generałami swoiemi, i diwizyą gwardyi Węgierskiey, wszyscy w paradnych mundurach, wyiechał oglądać pierwszą kolumnę.

Woysko przed samą twierdzą stało uszykowane. Monarcha powróciwszy do miasta, zaprowadził Cesarzową Jmść na wyniosłe mieysce umyślnie do tego przygotowane, z któregoby widzieć mogła marsz do miasta. Trzy półki Kozackie szły naprzod, za niemi w naylepszym porządku piechota; pół do drugiey marsz się skończył, a Cesarstwo Jchmość powrócili do pałacu swoiego.

Tam Generał Rosenberg otrzymawszy audiencyą prywatną, prezentował Generałow i Sztabowych Officyerow, zaproszonych na obiad, po którego zakończeniu Monarchowie raczyli z każdym zniçh rozmawiać łaskawie. D. 29 przechodziła tychże woysk druga kolumna podobnym iak pierwsza porządkiem. Tegoż dnia stawiono przed J.C.M. na iego żądanie, żołnierza, Kozaka i Kałmuka, w zupełnym ubraniu.

Cesarz Jmć oglądał mundur, i ammunicyą każdego w szczegulności, pytał się o cenie i czasie każdey rzeczy według przepisow, znalazł zimowe odzienie doskonale odpowiadaiące zimnemu clima, i przyznał że Rossyiski żołnierz lepiey iest odziany niżeli Austryacki. Manewry Kozakow i strzelcow chciał widzieć Monarcha. Odprawiły się na obszerney łące pod miastem, i ziednały powszechną zaletę walecznemu Rossyiskiemu rycerstwu.

Oglądał potym Cesarz Jmć artilleryą i wszystkie porządki. Tego dnia Rossyiskich Generałow powtóre do stołu zaproszono. Ci wszyscy, iako też niektórzy z Officyerow, otrzymali od J. C. M. podarunki; żołnierzom zaś dano każdemu po sztuce monety srebrney złoty Ryński ważącey, umyślnie bitey na ten przypadek. D. 30. z rana o godzinie 10. Monarchowie do Wiednia odiechali.

z Londinu 18. Grudnia z Gazety Hamburgskiey

W departamencie woiennym wielkie czynią się przygotowania do taiemney wyprawy. Feld-Marszałek Xiąże d' York roskazał, ażeby wszystkie regimentow gwardyiskich kompanie składały się teraz z 110. ludzi. Część onych, iak słychać, póydzie do Irlandyi, gdzie nie ma ieszcze zupełney spokoyności. Wszczynaią się nowe rozruchy w Hrabstwie Kildare; Defenders maią tam swoich znaczną liczbę.

Wiadome są niektóre przynaymniey części proiektu przyszłego Irlandyi z W Britańnią ziednoczenia. 50. Irlandzkich Parow, między temi 6. Biskupow, ma zasiadać u nas w Izbie wyższey; 100. Deputatow w niższey. Rozdwoione są dziś umysły Irlandczykow; iedni chcą unii; drudzy tylko dawny związek z W. Britańnią utrzymać pragną. Wiele pism w tey mierze wyszło na widok publiczny.

Listy pisane 30. Lipca z Indyi Wschodniey donoszą o przygotowaniach do woyny, które przeciw sobie czynić zaczęli tamteysi Xiążęta. Punach stolica narodu Maratow zagrożona iest napadnieniem przez armią Nizama, tak iż Naywyższy rządca Pezhwa o własne bespieczeństwo lękać się musi. U nas dalsze roztrząsanie proiektu skarbowego utrzymał Minister 183. głosami przeciwko 23.

Dowiodł P. Pitt że podatek 10. grosza sprawiedliwy iest, równy dla wszystkich, i doświadczeniem 4. wiekow pochwalony. Gdyby nawet grosz 20. płacić kazano, lękać się nie trzeba, ażeby obywatele wynosili się za granice. Równie obciążony będzie rolnik pracowity, iak Kapitalista spokoynie żyiący z dochodu swoiego, bo też nim przyszedł do maiątku pracować długo musiał.

z Paryża 10. Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Według dokładnego rachunku, dobra emigrantow Belgickich sekwestrowane, przynoszą skarbowi rocznego dochodu 12. millionow liwrow. Direktoryat odebrał ze Włoch kilku gońcow. Armia Generała Championet postępuie w głąb Neapolitańskiego kraiu. Rozmaite biegaią pogłoski w mieście, nic iednak pewnego nie ma, ponieważ rapportow żadnych nie podano do wiadomości powszechney.

Listy odebrane z Cadix 17. Grudnia donoszą; że Admirał Angielski Lord S. Vincent odstąpiwszy od pomienionego portu wyszedł pod żagle zmierzaiąc do morza srzodziemnego; eskadra iego składa się z 13. okrętow między któremi 3. są trzypiętrowe. Kommendant twierdzy Port Mahon obwiniony iest przed radą woienną o poddanie się nieprzyiacielowi prawie bez żadnego odporu.

Od dni kilku Direktoryat częstsze nad zwyczay odprawuie posiedzenia; odmiany zaszłe we Włoszech stały się do tego powodem. W naszey stolicy odkryto iuż tyle Jakobińskich spiskow, tyle proiektow przeciwnych rządowi, tyle intryg między anarchistami i nieukontentowanemi Generałami, że nakoniec Direktorowie z urzędow oddalić umyślili wszystkich przeciwnikow swoich.

Mianowicie zaś wszystko sposobią wcześnie do następuiących elekcyi. Rewbell i Treilhard dzieło na siebie przyieli, iako naywiększe dziś znaczenie maiący w narodzie, pierwszy mianowicie. Z drugiey strony pracuią około ustanowienia banku pod direkcyą Hallera. Podobny ma

bydź dawnemu, który się, Caisse d'escompte nazywał, 8. Administratorow iuż obrano; i proiekt prawie zupełnie dokończony został.

Nie prezentowano Direktorom dwóch Piemontczykow od rządu tymczasowego przysłanych. Twierdzą u nas za rzecz bardzo pewną, że w pomienionym kraiu i Neapolu nie zaydą żadne odmiany, lecz wszystko się skończy na przyznaniu niepodległości Cisalpinow i Rzymian. Utrzymuią drudzy, że nie postanowiono ieszcze, do Francuzkiey czyli też Włoskiey RPtey Piemont ma należeć.

Czas wątpliwość rozwiąze; teraz rzecz iest pewna, że Direktoryat nie posyła do Włoch Kommissyi nowey, któraby się zatrudniała zbieraniem zabytkow starożytnych w Prowincyach niedawno podbitych; podobno dawnieyszey to będzie zostawiono. Neapolitańczykowie nie uprowadzili z Rzymu kosztownych sprzętow, których do Paryża przewiezienie opóźnione zostało.

Proklamacya od Francuzkich Kommissarzow, gdy z Perugia powrócili do Rzymu, wydana, nie zostawuie żadney wątpliwości, że miasto Viterbo zrabowane i spalone iest przez woyska nasze. W Departamencie Sarthe powstaią tak wielkie rozruchy, że Administratorowie lękaiąc się gorszych, skutkow, gwardye narodowe uzbroić i w pole ruszyć postanowili.

Na ostatnim posiedzeniu z reprezentantow ieden zważywszy, iak się zagęściły teraz w kraiu Francuzkim zabóystwa i mordy, podał proiekt uformowania korpusu weteranami wieyskiemi zwanego. Wynosić powinien 50 tysięcy zbroynego ludu. Nazwisko wskazuie z iakich żołnierzy składać się będzie. W tym naywiększa trudność, gdzie znaleść pieniądze na opłacenie żołdu potrzebne.

Powiadaią, że Generał Berthier, nie iuż do Ankony, iak dawniey głoszono, lecz do Marselli, zawinoł, i wielu Arabow z sobą przyprowadził. To pewnieysza, co czytamy o insurrekcyi Tureckiey w Cairze d. 21 Pazdziernika. Na początku pomienionego miesiąca Buonaparte uzbroić kazał Europeyczykow osiadłych w Egipcie, iako też wszystkich ciwilnego stanu Francuzow z armią przybyłych.

Ostrzeżony o skleionym spisku w mieście stołecznym, chciał odwrócić okropne skutki, lecz nic dokazać nie mogł. Rano d. 21 Kommendant Cairu Generał Dupuy uwiadomiony, że lud gromadzi się do wielkiego meczetu, pobiegł tam z 12 dragonami. Narzekali Turcy, że narzucone podatki są złego przyczyną. Nie mogąc namową chciał mocą Dupuy lud rozegnać. Lecz podwakroć raniony smiertelnie powrócił i umarł we 2 godziny.

Ta śmierć stała się hasłem powszechnego powstania. Okopali się Turcy przy wielkim meczecie, w rozmaity oręż opatrzeni. Toż się działo na wielu innych mieyscach. Dał hasło Buonaparte. Woyska pod bronią stanęły. Poszedł batalion do wielkiego Meczetu; 8 lub 9 tysięcy ludu do poddania się wezwano; co ponieważ nie nastąpiło, artillerya zamkowa strzelać zaczeła.

Wpadaiące do Meczetu bomby rokoszanow przeraziły. Tegoż czasu inne bataliony attakowały Turkow na innych mieyscach; bronili się walecznie klęską nie ztrwożeni. Nazaiutrz nowe bitwy; ktokolwiek znalazł się z mieszkańcow zbroyny, życie utracił. Ledwie dnia czwartego spokoyność powróciła. Legło Egipcyan 5 do 6 tysięcy; Francuzi przyznaią się do 200 ludzi zabitych, i ranionych bardzo wielu.

Grecy w Cairze mieszkaiący, zwycięzcom pomagali. Ostatki zbroynych insurgentow z miasta wyszedłszy, między Arabow wpadły, i pospolitym zwyczaiem ze wszystkiego zostały ogołocone. Generał Danourt z kawalerya wysłany resztę rozgromił. Wielu Mamelukow utaionych, lub w suknie przebranych niewiescie znaleziono, i śmiercią natychmiast ukarano.

z Madritu 24 Grudnia.

Według rapportow z Cadix przysłanych, Lord S. Vincent z całą flottą odpłynoł ku morzu śrzodziemnemu. Nasz kommendant nie widząc nieprzyiacioł, umyślił 2 okręta i 6 fregat z woyskiem do Ameryki wysłać; lecz odebrawszy wiadomość, że Anglicy, chociaż daleko, nie przestaią iednak krążyć po nadbrzezu; wykonanie zamysłu swoiego musiał odłożyć na czas sposobnieyszy.

Słychać że Dwor Portugalski ofiarował Madrickiemu przewieść do Europy wszystkie skarby, od lat kilku zebrane w Ameryce Hiszpańskiey, za odstąpieniem w nadgrodę szóstego procentu. Wątpić nie trzeba, że ta propozycya przyiętą zostanie, tak przez wzgląd nagłey potrzeby, iako też niebespieczeństwa od flotty Angielskiey, gdybyśmy pomienione dostatki sami na własnych okrętach zprowadzać chcieli.

z Rzymu 16 Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

D. 11 postrzegliśmy nadzwyczayne poruszenia w Neapolitańskich woyskach, które załogę u nas trzymały. D. 12 z miasta wystąpiły; za niemi poszedł rząd tymczasowy; gwardya narodowa utrzymywała porządek i spokoyność, wszystkie więzienia otworzono; wielu obywatelow udało się na mieszkanie do Neapolitańskiego kraiu. D. 14, wkroczyła diwizya Francuzka; całe zas woysko śpiesznie ku granicom zmierzało.

Reszta w Dodatku.

Nro 36.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

z Wilna 22. Stycznia / 2. Lutego Roku 1799. w Sobotę.

Dokończenie z Rzymu.

Na początku kampanii armia Neapolitańska dość znaczne korzyści nad nieprzyiacielem odniosła; garnizon miasta Rieti w niewolę zabrany; lewe skrzydło Generała Championnet przymuszone cofać się do Macerata; prawe d. 6 porażone w Otricoli; liczne posiłki wodzowi Francuzkiemu zewsząd razem przysłane, inszą woynie powstać dały. Kawalerya Neapolitańska w każdym zdarzeniu mężnie i z naywiększą distinkcyą walczyła.

Nie można podobney chwały przyznać piechocie, po części przynaymniey. Armia Króla Jmci Dwóch Sicilii składa się ieszcze, iak mówią, z 55 do 60 tysięcy żołnierza; czekamy znacznych posiłków z wyspy Sicilii. Biega nawet pogłoska że w całym Królestwie, pospolite ludu ruszenie ma bydź nakazane.

z Genui 29. Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Salicetti przybył do naszey stolicy; głoszą że ma czynić odmiany w rządzei Ligurow. Z Parmy d. 25. wiadomość odbieramy; że Król Jmć Sardyński bawi dotąd w pomienionym mieście. Rozumiano że diwizya Generała Victor póydzie do Liworny; ale część oney ku brzegom rzeki Po, druga zaś udała się do Romanii. Wódz pomieniony ma teraz główną kwaterę w Casalmaggiore.

Do Placencyi wkroczył d. 27. ieden regiment Piemontski. Innych wiele przez Mediolan poprowadzono do Mantuańskich okolic; na ich mieysce przybyły woyska nowo zaciągnione w kraiu Francuzkim. Poseł dawniey Neapolitański w Paryżu Kommandor Ruffo stanoł w Parmie pod konwoiem; iak tylko przybędzie do stolicy Królestwa, Lacombe otrzyma pozwolenie powracać do Paryża.

Generał Miollis zgromadza teraz diwizyą woysk Francuzkich i Liguryiskich w Massa Carrara; według pogłoski póydzie z nią do Toskanii. Lecz listy d. 21. pisane z Florencyi donoszą, że rząd Francuzki zapewnić kazał Wielkiego Xiążęcia, iż pokoy między dwóma narodami zostanie nienaruszony.

z Mediolanu 3. Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Ponieważ Cacciari w Direktoryacie Cisalpińskim zasiadać nie chciał, mieysce więc iego zastąpi Mareschalchi, który się dotąd znayduie w Wiedniu. Z Ankony wiadomość odbieramy, że Francuzka eskadra, nie dawno z pomienionego portu wysłana, wylądowała na brzegach Neapolitańskich blisko Manfredonia. Austryackie woyska pomnażaią się codzieńnie na granicach RPtey; nie dawno ieszcze przybyło wiele Kawaleryi.

Z drugiey strony ciągną do Włoch Francuzi, w liczbie 40. tysięcy, między któremi iest naywięcey nowo zaciężney młodzieży. Cała potęga ma bydź podzieloną na 3. osobne armie; pierwsza pod kommendą Generała Moreau; główna kwatera w Brescia; druga pod Generałem Joubert, główna kwatera w Reggio. Ostatnia w kraiu Rzymskim pod Generałem Championnet.

Woyska Szwaycarskie na żołdzie niegdy Sardyńskim, znayduią się teraz w Cassano. Półkownik Zimmermann wszystkich regimentow został Generałem. Joubert wielu Francuzkich Agentow kazał aresztować. Prawodawcze zgromadzenie uwolniło od woyskowey konskripcyi iedynakow; żadna familia więcey nad iednego żołnierza dawać obowiązaną nie iest; każdy zaś służyć woyskowo lat 3. powinien.

z Bononii 30. Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Dnia zawczorayszego 3 bataliony Francuzkie i Szwadronow kilka ztąd poszło do Modeny. Woyska Cisalpińskie znayduiące się u nas, którym do Romanii pospieszać dawniey kazano, cofnąć sie musiały. Generał Championnet, iak z Rzymu donoszą, dwóma kolumnami wtargnoł do Neapolitańskiego, iuż nawet bitwa kraiu, bardzo krwa-

wa zayść miała nie daleko Aquila w Prowincyi Abruzzo, skutek niewiadomy.

z Turinu 29. Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Wszyskie domy i pałace Królewskie sekwestrem zaięte zostały; cokolwiek w nich znaleziono, na skarb wzieli Francuzi. Nasza stolica musi zapłacić dwa milliony kontribucyi. Powiadaią, że w krótce Duchowieństwu zabronióno będzie używać sukni właściwey stanowi swoiemu. Biegący do Paryża z Rzymu goniec doniosł, że Król Jmć Dwóch Sicilii, podał Generałowi Championnet warunki do ugody.

z Liworny 28. Grudnia z Gazety Hamburgskiey.

Niedawno przed portem naszym ukazało się wiele statkow; ponieważ morze wzburzone było i wiatr przeciwny, z trudnością zawinęły 2. okręta woienne Angielskie, ieden Portugalski, Kupieckich kilka; inne przed nawałnością uchodząc odeszły na głębinę. Gdy spokoyność powróciła, wszedł ieszcze do portu ieden okręt Angielski.

D. 4. Stycznia. Diwizya woyska Francuzkiego staneła w Pistoja. Kommenderuiący Generał Serrurier oświadczył, iż póydzie do Liworny, rugować z miasta nieprzyiacioł RPtey. Poiechał do niego Minister Toskański Manfredini. Wielki Xiąże roskazał Generałowi Neapolitańskiemu Naselli opuścić Liwornę. Ten zwołał radę woyskową. Niektórzy Officyerowie bronić się chcieli. Nakoniec postanowiono ustąpić, gdy W. Xiąże odpowiedź Królowi Jmci Dwóch Sicilii na siebie przyioł.

D. 1. i 2. Kuryerowie donieśli o wkroczeniu Francuzow do kraiu Łukieskiego. Wielka u nas trwoga. Anglicy i inni droższe sprzęty na okręta przenosić zaczeli. Trzeba było woysko wywozić. Portugalscy i Angielscy Kapitani statkow swoich dać na to nie chcieli. Żebrano więc Raguzańskie, Cesarskie, Toskańskie; a tym czasem goniec od Ministra Angielskiego Windham z Florencyi przysłany, zalecił Kommendantowi Angielskiemu Neapolitańczykow do Porto Ercole przeprowadzić.

Ustąpiły zatym woyska. Wielki Xiąże z Pisa do Florencyi powrócił. Rozpoczęte negocyacye miały ten skutek szczęśliwy, że Generał Serrurier nie poszedł do Liworny; innym też diwizyom do granic zbliżonym odstąpić kazano, a Wielkie Xięstwo Toskańskie od wszelkiey napaści ocalone zostało; o tym znać daia listy: Ministra stanu Seratti do Posła Windham, Plac Maiora Passerini do tuteyszych obywatelow; i P. Windham do Konsula Angielskiego w porcie naszym, który doniosł, że Cesarz Jmć i Direktoryat Francuzki neutralność Toskanii gwarantował.

z Roveredo 7 Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Francuzi wielkie przygotowania do woyny czynią w kraiu Cisalpińskim. Na granicy po wielu mieyscach szańce sypać kazali. Około naprawy twierdz w Bergamo 1500 ludu pracuie. Toż się dzieie w Cassano zamku, gdzie nie gdy pamiętną zwiodł bitwę Xiąże Eugeniusz z Vendomem. W Brescia, Ferrara, &c. magazyny założono. W Mediolanie młodzież do woyska zabieraią.

z Bruxelles 8 Stycznia z Gazety Courier du Bas-Rhin.

Wyprawa przeciw insurgentom dokończona nie iest; zaszły nieprzewidziane przeszkody; ponieważ ostrzeżeni Belgowie o marszu i zamysłach Francuzkich, mieli się na ostróżności. Od dni 5 nieustanne bitwy pod Arschot, Hasselt, Diest, i w Campine. Wielu, iak mówią, rokoszanow poległo, dowodzca ieden zchwytany, zprowadzony do nas, nie mieszkaiąc rozstrzelany został.

Wczora z Bruxelles, Namur, i Louvain wysłano podiazdy do Brabancyi Walońskiey, gdzie Belgowie ukazywać się zaczeli. Słyszeliśmy iuż gęste z armat strzelanie; na czyią stronę padło zwycięztwo, rapport nie doszedł. Administratorowie całą uwagę zwrócili na młodzież naszą; we wszystkich wsiach i miasteczkach zakładnikow brać kazano, gdziekolwiek rozruchy widzieć się dały, lub nie opłacono podatku.

Dziś rano ieden batalion śpiesznie poszedł do Mons, dla czego niewiadomo. Angielskie okręta ukazuią się codziennie przed portami; Ostende, Nieuport, i Dunquerque, inne blisko brzegow Zelandyi; dotych czas iednak nić nie przedsięwzieły.